

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in dnevih po prazniku.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-53.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 230.

LJUBLJANA, sobota 21. decembra 1935.

Leto I.

Neguš s krono na fronti

Sveti Aksum so Abesinci iztrgali Italijanom — z božjo pomočjo Pogreb pariških načrtov

Rim je sedaj močno oprezen

Rim, 20. decembra. a. Italijanski uradni krogi so snoči naglašali, da stališče Italije glede angleško-francoskih predlogov o ureditvi abesinskega vprašanja še ni določeno in da je ostala situacija s tega vidika neizpremenjena. Mussolinijevega govora v Pontiniji ni mogoče sprejeti kot odgovor Italije na pariški odgovor, kakor so ga v tem smislu razumeli v tujini. Veliki fašistični svet bo bržkone šele v soboto zaključil proučevanje pariških predlogov. Kakor politični krogi, je bil tudi tisk včeraj zelo oprezen. Listi niso objavili nikakih komentarjev, niti o francosko-angleških predlogih niti o zasedanju Velikega fašističnega sveta.

Laval izigran

Pariz, 20. decembra. Agencija Havas poroča: Listi se bavijo danes s »poslednjo fazo pogreba načrtov Hoara in Laval v angleškem parlamentu«, kakor pravi naslov enega izmed uvodnih člankov francoskih listov. Pri tem opozarjajo na to, da se je sir Samuel Hoare na včerajšnji seji spodnje zbornice držal zelo pogumno. Vsekakor je Mussolini s svojim govorom v Pontiniji zelo razočaral tudi francosko javnost.

»Figaro« je mnenja, da je Mussolini s svojim govorom v Pontiniji zaigral celo simpatije svojih največjih pristašev v Franciji. Med Francozi sedaj menda ni nobenega več, ki bi odobral zadržanje francoskega ministrskega predsednika, ki so ga v Rimu tako gladko izigrali. Italija mora sedaj računati, da Francija ne bo ostala pasiven opazovalec, v primeru, da bi Italija napadla Anglijo in da se bo v celoti solidarizirala s svojo sosedo na drugi strani Rokavskega preliva.

London, 20. decembra. n. Mirovni predlogi, ki jih je Baldwin preglasil za mrtve, se smatrajo tudi v Abesiniji za pokopane. Zato pričakujejo abesinski politični krogi, da se bodo v najkrajšem času pričeli na vseh frontah hudi boji in da se bo vojna z vso ogorčenostjo nadaljevala, ker je zaenkrat izključeno, da bi prišlo v doglednem času do novih pogajanj.

Uspehi, ki so jih posamezni abesinski oddelki dosegli v borbi proti Italijanom ob reki Takazi, so silno dvignili moralo abesinskih vojakov, ki zahtevajo od svojih poglavarjev, da jih za vsako ceno povedejo v napad proti centru sovražne vojske. Splošno sodijo, da je še ta teden pričakovati novih abesinskih operacij na severni fronti. Po še nepotrjenih vesteh so Abesinci ponovno zavzeli sveto mesto Aksum.

V Desiju so se med tem zaključile priprave za cesarjevo pot na fronto. Njegovo spremstvo bo sijajno. Cesar bo povedel s seboj poleg svojih spremljevalcev in stražnih oddelkov ter potrebnega trena tudi 20 arabskih konjev, ki so posebej izvežbani za ježo v goratih krajih. Dva konja, ki bosta na razpolago le cesarju, bosta vsa v zlatu. Cesar ima s seboj tudi svojo dragoceno krono. Za cesarjevo spremstvo je določenih 150 abesinskih konjev, za gardo 150 mezgov. Vsi konji in mezgi bodo odeli v temnordeča pokrivala. Cesarja bo spremljal prestolonaslednik.

Proti diktatu velesil

London, 20. decembra. n. V toku zunanje-politične debate je delavski poslanec Dalton ostro kritiziral govor ministrskega predsednika Baldwina, češ da ni mogel nikogar prepričati. Na žalost, je dejal Dalton, dobivamo vedno bolj vtis, da se svobodna Velika Britanija boji fašistične Italije. Mi bi radi vedeli, ali bo Velika Britanija ponovno pokrenila vprašanje petrolejskih sankcij in ali smatra vlada za potrebno, da ne stori ničesar, kar bi lahko ogrozilo fašistični režim v Italiji. O govoricah glede reforme DN je Dalton dejal, da se nadeja, da so te govorice popolnoma izmišljene, ker niti noče pomisliti na to, da bi bil mogoč načrt o ustanovitvi direktorija, v katerem bi sodelovala Italija, a bi bile izključene Poljska, Rusija, demokratske skandinavske države, Mala antanta in angleški dominioni.

Nato je govoril Neville Chamberlain. Odgovarjal je na interpelacijo, ali so bile vse države že konsultirane glede njihovega zadržanja v primeru italijanskega napada na Anglijo. Dejal je, da bi moglo priti do takega napada trenutno le na Sredozemskem morju. Zato je važno za Anglijo, da ve, kakšno bo v takšnem primeru zadržanje sredozemskih držav. Najvažnejša izmed njih je Francija.

Kar se tiče petrolejskih sankcij, je Chamberlain dejal, da bo Anglija sodelovala pri petrolejskih sankcijah, če se bodo odločile za to akcijo vse članice DN.

Končno je zbornica zavrnila predlog delayske opozicije s 397 proti 165 glasovom.

Tudi Lavalu se maje stolček

Havas poroča: Velika vznemirjenost, ki jo je izzvala včeraj dopoldne demisijska predsednika radikalno-socialistične stranke Herriot je popoldne nekoliko pomirila, vendar so na hodnikih parlamentarne zbornice še vedno živah.

no komentirali notranjo in zunanjo politično situacijo. Po mnenju francoskih parlamentarcev je pričakovati zaradi Herriotove in Hoareove ostavke resne politične posledice. Vsekakor so prepričani, da je Hoareovo ostav-

ko povzročil Mussolinijev govor v Pontiniji in zavrnitev pariških predlogov od abesinske vlade, Herriotovo pa ne le incident na seji izvršnega odbora radikalno-socialistične stranke nego še drugi globlji politični vzroki. Splošno se je izražala želja, da bi se v Ženevi čimprej spet pričela mirovna pogajanja na novi osnovi.

Opozicijski poslanci pa so glede na notranje-politični razvoj v Franciji poudarjali, da bo morala vlada v najkrajšem času podati ostavko. Po mnenju umernejših krogov, bi morala sedaj Francija zavzeti povsem nevtralen stališče in čakati na razčiščenje položaja. Prijatelji vlade pa so bili mnenja, da še niso izgubljene vse nade. Herriot, ki je dal zelo lojalno izjavo napram Lavalu, je z njo znatno ojačil položaj celokupne vlade. Če ne bo prišlo do nepredvidenih dogodkov v notranji politiki, vlada lahko mirno pričakuje zunanje-politično debato, ki je napovedana za 27. decembra, ker se bo dotlej gotovo že pomirilo vse vznemirjenje, ki so ga izzvali poslednji dogodki.

Dober dan zimski —> Lutz

Vreme

Novi Sad. Prevladovala bo oblačnost po vsej kraljevini — manjšimi vedrinami, sneži v Sloveniji. Emperatura se padla po vsej državi. Najnižja temperatura Ljubljana —6, najvišja Divulje +16 stopinj Celzija.

Dunajska napoved: Popoldne bo snežilo, jutri pa se bo vreme zboljšalo, posebno v zapadnih krajih.

Borza

Curiah, 20. dec. Beograd 7.02, Paris 20.3475, London 15.2050, New York 308.625, Bruselj 51.9750, Milan 24.82, Madrid 42.16, Amsterdam 209, Berlin 123.90, Dunaj 57, Stockholm 78.45, Oslo 76.45, Kopenhagen 67.9250, Praga 12.77, Varšava 58.15, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.7050, Buenos-Aires 0.83375.

Španski ministrski svet je odobril izreden kredit 6.4 milijona peset za nabavo protiletalskih topov in streliva za te topove.

Uradništvo našega upravnega aparata

Skupno število 437.972

Ljubljana, 21. decembra.

»Statistični godišnjak« za leto 1933 navaja med drugim tudi podrobne podatke o tem, koliko je v naši državi državnih in samoupravnih uradnikov. V proračunskem letu 1933-34 je bilo skupno 207.130 državnih uradnikov, nasproti 186.737 v proračunskem letu 1932-33, kar pomeni, da se je število državnih uradnikov povečalo za 20.393.

Banovinskih uslužbencev je bilo v proračunskem letu 1933-34 skupno 11.878 nasproti 10.556 v prejšnjem proračunskem letu. Tu znaša porast samo 322. Zanimivo je, da je bilo v Dravski banovi in banovinskih uslužbencev 1134.

Mestne občine so imele v letu 1933 skupno 18.550 uslužbencev in vpokojencev mestnih občin, z letnimi dohodki 309.846.000. Po-

deželske in vaške občine pa so zaposljevale v letu 1933 66.224 uslužbencev v številu z upokojenci, katerih letni dohodki so znašali 251.358.000. Tu je zlasti zanimivo, da se za občinsko upravo in osebne izdatke izda največ v dunavski banovini, najmanj pa v dravski banovini, ki je imela 1964 občinskih uslužbencev z dohodki 7.6 milijona dinarjev.

Število invalidov je znašalo 1. julija 1933 79.788, letna vsota invalidnine pa 103.4 milijona dinarjev. Osebnih upokojencev je bilo po proračunu za leto 1933-34 37.013, rodbinskih 22.926, skupaj 53.939. Skupno je bilo v 1. 1933 državnih in samoupravnih uradnikov, upokojencev in invalidov 437.972, ki so na leto sprejeli 7 milijard 104 milijone dinarjev. Skupen narodni dohodek pa je znašal 30 milijard Din.

Maribor

Narodno gledališče. Sobota, 21. decembra ob 20. uri: »Vest«. Premijera. Red B. Nedelja, 22. decembra ob 15. uri: »Malomeščani«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Majda«. Znižane cene. Na obe nedeljski predstavi opozarjamo obiskovalce, ki imajo lepo priliko, da si ob znižanih cenah ogledajo dve najuspešnejši uprizoritvi letošnje sezone.

Šahovska simultanka bo danes zvečer v Gambirnovi dvorani. Priredi jo nadarjeni in mnogo obetajoči šahist Ivo Lešnik. Začetek ob 20. uri.

Jutri trgovine odprte! Po sklepu Združenja trgovcev v Mariboru, bodo jutri v nedeljo, 22. t. m. trgovine v Mariboru ves dan odprte.

Grajski kino. Danes »Neustrašni Tarzani«. Popolnoma nov film, ki presega vse dosedanje. — Ob 14. uri matineja: »Frankensteinova nevesta«.

Kino Union. Sijajna veseloigra »Njegova visokost« — postrežček. — Naš božični spored: »Mazurka«.

Vse državne oblike so enako dobre, da le varujejo državljana najdragočenejšo dobrino: osebno svobodo. Napoleon.

Razglas

Mestno poglavarstvo Maribor razpisuje mizarska dela, centralno kurjavo, instalacijo vodovoda s sanitarno opremo, keramične tlake, dela iz umetnega kamna ter dela iz teraza za zgradbo nove deške meščanske in dekliške ljudske šole v Magdalenem predmestju. Ponudbe se morajo oddati najkasneje do 7. januarja 1936 do 11. ure na Mestnem poglavarstvu. Ponudbe morajo biti zapečatene ter kolekovane po § 9. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. marca 1932. Službene Novine br. 70—XXIX. z dne 26. marca 1932. Kavecija v iznosu 5%, od ponujene vsote se mora vložiti pri mestni blagajni mariborski do 10. ure 7. januarja 1936 v vrednoti, ki jih sprejme mestna blagajna. — Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobijo proti plačilu napravnih stroškov v mestnem glavnem uradu, drugo nadstropje, soba št. 2, počenši s 23. decembram 1935. Predsednik dr. Juvan l. r.

Slepar velikega kalibra aretiran v Mariboru

Maribor, 20. dec.

Pri vratarju hotela »Zamorec« v Gosposki ul. se je v sredo zvečer zglasil elegantno oblečen mlajši moški. Najel je eno najlepših sob, v hotelsko knjigo pa se je vpisal kot 29 letni trgovski potnik Julius Friedmann, doma nekje iz Banata.

Policija obveščena.

Naslednjega jutra je nameraval neopaženo popihati iz hotela, ne da bi plačal prenočnino. Ko ga je vratar zalotil, je dejal, da mora vsak čas prispeti zanj neko denarno pismo, ki ga mu bo poslala neka njegova znanka. V hotelu so se s takim sporočilom zadovoljili, zaradi previdnosti pa so o elegantnem gostu, ki nima denarja, obvestili policijo. Policija je dospel pri takih sumljivih poslih imela zelo srečne roke, zato se je tudi tokrat poznimala za elegantnega gosta pri Zamorcu. Uspeh je bil presenetljiv. Ugotovili so, da Julius Friedmann ni nihče drugi kot davno zasledovani mednarodni slepar. O njegovih nečednih podvigih je bila obveščena tudi mariborski policija.

Pustolovec s 30 iemni.

Usodno za Friedmanna je bilo, da se je javil v Mariboru pod svojim pravim imenom. Ko je potoval po Italiji, Franciji, Nemčiji, Belgiji in Avstriji, se je pri svojih sleparskih podvigih poslu-

ževal vedno drugačnih imen, katerih je imel v zalogi okoli 30.

Bil je Weiss, drugič zopet Kolgoczi, včasih se je izdajal za doktorja ali profesorja, kakor je bilo pač potrebno. Po vseh že omenjenih državah je izvrševal razne sleparije, zelo nevaren pa je bil tudi tuji lastnini.

Eleganten ženin.

Sukal se je vedno elegantno oblečen v najboljših krogih, vsako ugodno priliko pa je izrabil, da je prišel do denarja in zlatnine in je potem neopaženo izginil. Nastopal pa je tudi kot bogat ženin in je tako osleparil za večje vsote več po zakonskem življenju hrepenečih deklet. V Italiji, Franciji, Belgiji in Avstriji so mu večkrat prišli na sled in je bil že tudi večkrat kaznovan. Nazadnje je bil v Beogradu, ko so mu pa postala tla prevročna, se je napotil v Maribor, kjer je upal najti novo torišče za svoja sleparska nagnenja.

Okraden žid.

Spotoma je še v vlaku pri Zagrebu izvalil od nekega žida 100 lir, ki mu jih je ta izročil, da mu jih zamenja za dinarje. Friedmann je neopaženo izginil, z njim pa tudi denar. Pri zaslišanju na policiji Friedmann priznava vse svoje grehe. Za zdaj so visokega gosta nastanili v »Grafu«, po končanem zaslišanju pa bo moral pred sodišče.

Kratke politične vesti

Ministrski predsednik dr. Stojadinović je bil na širši konferenci JRZ v Nikšiću izvoljen za predsednika tamkajšnje krajeвне organizacije JRZ.

Kapital v zimi — Lutz

Eden izmed zagrebških voditeljev izvenparlamentarne opozicije, dr. Šutej, je po konferenci izvenparlamentarne opozicije v Banji Luki namignil, da namerava Dragoljub Jovanović v kratkem izdajati svoj list, ki bo v prvi številki prinesel obširno in karakteristično izjavo.

Dr. M. Kožul, narodni poslanec na Jevtičevi listi, je za 26. t. m. sklical veliko politično zborovanje v Narodnem gledališču v Šibeniku.

Dr. Živko Topalović je podal demisijo na svoje mesto generalnega tajnika Delavskih zbornic. Dr. Topalović je po lastni izjavi v Sarajevu podal ostavko zato, ker se misli popolnoma posvetiti političnemu delu v jugoslovanskih socialističnih vrstah. Izjavil je, da je svoj sklep storil v soglasju z metodajnimi faktorji jugoslovanske socialistične stranke. Kot naslednik na njegovem mestu v tajništvu Delavskih zbornic se imenuje Bogdan B. Krekić, politični in socialni somišljenik Topalovića.

Narodni poslanec dr. Šutej je v dvorani Hrvatskega doma v Banji Luki imel konferenco s pristaši bivše HSS, na kateri je med drugim izjavil: Radikali so govorili o Nikoli Pašiću, v katerega je imel srbski narod neomejeno zaupanje. Zna Baja što radi. Jaz pa vam povem, da tudi dr. Maček ve, kaj dela. Hrvati imajo enega samega voditelja, ki je dr. Maček, in narod mora biti discipliniran. Če bo narod nestrpen, ne bomo mogli izvršiti svojega dela.

Zvočni kino Sokolski dom v Šiški, Telefon 33-87

Kaj bi napravile žene, da imajo v svoji oblasti edinega in poslednjega moškega na svetu? Na to vam na duhoviti način pove veleopereta

Blažen med ženami

Krasna inscenacija. — Opojne melodije. — Plesi. — 100 lepih žena. — Poje Španec Raoul Roulien.

Prvič v Ljubljani!

V dopolnilo Paramountov zvočni tednik in črtana šaloigra.

Predstave v soboto ob 7. in 9., nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., ponedeljek ob 7. in 9. uri.

Znižane cene. Predelana aparatura.

V nedeljo ob 11. uri dopoldne opereta: Lažne ustne. Vstopnina Din 3.—.

Kako so našli vlomilca v blagajno „Dese“

Usodna beseda je padla v Polšniku nad Litijo

Ljubljana, 20. dec.

Včeraj smo objavili senzacionalno vest, da je ženska ničemurnost izdala vlomilca v blagajno «Dese», kjer je zmanjkalo v noči od 28. na 29. novembra okrog 65.000 Din v bankovcih. Danes se nam je posrečilo zvedeti nekaj silno zanimivih podatkov o aretaciji vlomilca Pepeta Škerla.

Kako so odkrili vlom.

V soboto 30. novembra je skladiščnik podjetja «Dese» na Tyrševi cesti zjutraj okoli pol 6. ure prvi opazil, da je blagajna v pisarni odprta. Takoj je alarmiral policijo in lastnike podjetja. Detektivji so takoj prišli v pisarno in zaslišali vse od prvega do zadnjega. Okoli 8. ure je prišel v pisarno tudi uradnik g. Aleksander Šengela. Nič hudega ni slutil. Kar zasliši detektiva, ki je izpraševal nekega mehanika, in besede skladiščnika, ki je trdil, da je bil neki mehanik zadnji v delavnici. Šele tedaj se je g. Aleksander zavedel, da se je nekaj zgodilo. Stopil je k skladiščniku in detektivom in jim pojasnil, da je bil on zadnji v pisarni, in sicer je prišel okoli polnoči po svojo beležnico, katero je v petek popoldne pozabil v pisarni.

Usodna beležnica.

Vsi uslužbenci «Dese» so bili nato povabljeni na policijo, kjer so jih zaslišali. Povabljen je bil tudi gospod Aleksander in bil zaslišan. Povedal je vse, kar je vedel in tudi pojasnil, zakaj je bil v pozni večerni uri v petek v pisarni. Ta večer je namreč iz kavarne odšel s svojim prijateljem grofom Tolstom, ki je prišel Aleksandra obiskat v Ljubljani, in še z nekaterimi drugimi prijatelji na kolodvor. Spremil je grofa, ki je vnuk slavnega Leva Tolstega in živi sedaj stalno v Beogradu. Že v kavarni zvečer je opazil, da je pustil svojo beležnico v pisarni. Ker ni hotel, da bi morda kdo zjutraj brskal po njej, se je potem, ko se je poslovil na kolodvoru od prijateljev, napotil v pisarno po beležnico. V tej beležnici je bil tudi listek, na katerem je bila grafično narisana ideologija ruskih emigrantov. S črtami in geometričnimi liki je bila ta ideologija ali doktrina ponazorjena.

Sumljiv črtež ideologije.

Prav ta grafično naslikana ideologija ruskih emigrantov je vzbudila sum in pozornost policije. Kljub temu so g. Aleksandra po zaslišanju izpustili. Sam je začel intenzivno premišljevali, kdo bi bil vlomilec. Nobenega izmed svojih tovarišev sam pri sebi ni mogel obdolžiti. Sumi, da je vlomilec kak brezposelni mehanik, ki je bil morda kdaj prej zaposlen pri

podjetju. Torej na vse je prej mislil kakor na svoje tovariše uradnike, ker ni imel povoda, da bi koga izmed teh obdolžil.

Zdaj imamo vlomilca...

V soboto je g. Aleksander slučajno slišal nenavaden telefonski razgovor blagajnika «Dese». Ta je sporočil svojemu bratu v Maribor:

— Zdaj pa imamo pravega vlomilca, ko se vrneš v Ljubljano, ga bomo izročili policiji!

V delavnicah in pisarnah podjetja «Dese» je vladala vse te dni mučna atmosfera. Uslužbenci so se spogledovali med seboj, vsak si je mislil svoje in pričakoval usodnega trenutka, ko bo pravi vlomilec naposled le prišel v roke pravici.

Vžigalica — corpus delicti.

V nedeljo 1. decembra je gosp. Damjan Škerl prišel iz Maribora. Tega dne so pa tudi prišli detektivji in aretirali g. Aleksandra. Zaslišali so ga ponovno. Povedal jim je zopet vse, kakor prvič. Detektivji so pa preiskali tudi njegovo stanovanje in našli zelo sumljiv corpus delicti. To je bila že skoro dogorela vžigalica, katero je gosp. Aleksander neke odložil v stanovanju. Sum se je povečal, da je on pravi vlomilec. Vse je kazalo na to, da je g. Aleksander to vžigalico potreboval v petek ponoči, ko je prišel v pisarno po svojo beležnico, kakor je sam izjavil. Tudi sumljivi črtež so zopet vrgli na tehtnico in tako so se kopčili indici proti g. Aleksandru.

Strašne noči v zaporu.

V nedeljo zvečer so ga odpeljali v zapore šentpetrske vojašnice. Šele tedaj med štirimi stenami se

je zavedel g. Aleksander svojega strašnega položaja. Vse mu je bilo tedaj jasno. Neki indici govore za to, da je on vlomilec, sam pa ne more dokazati alibija niti nima priči, ki bi zanj ugodno izpovedale. Strašna zavest, da je žrtev nekih okolišnic, katere so morda nekateri izrabili in ga obdolžili, ga je trla vso noč. Niti oči ni zatisnil, temveč premišljeval, kako bi se vendarle rešil in dokazal svojo nedolžnost. Napravil je načrt. Ker ima dobre zveze z nekimi našimi slovitimi pravniki, je sklenil, da bo enega izmed njih prosil za pomoč.

V takem obupnem razpoloženju je sedel tri dni v zaporih. V sredo opoldne je pa prišel ječar in mu sporočil, da lahko zapusti zapor. Policija se je namreč med tem prepričala, da ga na podlagi prejšnjih sumov le ne more kar tako držati v zaporu.

Vse je tvegaj, da najde vlomilca.

Ko je bil g. Aleksander na svobodi, je sklenil, da tvega ves svoj prihranjeni denar in vse svoje sile, da najde pravega vlomilca. Dal se je na razpolago tudi ljubljanski policiji. Začel se je zanimati za vse podrobnosti vloma in policiji tudi pomagal, da je prišla na pravo sled. Po treh dneh priprav in raziskavanja, po treh napornih dneh detektivskega posla in opazovanja se mu je posrečilo s pomočjo stražnikov g. Ivana Breznika in Feliksa Perčiča izslediti neko okoli 22 let staro Justo, ki je dobila od svojega fanta novo obleko in zlato uro. Zvedel je tudi, da se je dekle odpeljalo nekam v okolico Litije. G. Aleksandru je bilo jasno, da ne sme zamuditi niti sekunde. Dekle je bilo treba najti, četudi se vse žrtvuje. Prav majhno upanje je

imel, da je morda to dekle le v zvezi s pravim vlomilcem. Seveda dokazov ni bilo še nobenih, kajti dekle lahko dobi od kateregakoli fanta obleko ali uro. Kljub majhnemu sumu je g. Aleksander samo slutil, da je na pravi poti.

Z avtomobilom za dekletom.

V sredo zgodaj zjutraj je pognal svoj avtomobil in v spremstvu stražnikov Breznika in Perčiča oddirjal proti Litiji. Treba je bilo za vsako ceno najti tisto dekle, ki je dobilo od nekoga zlato uro. Prišli so do Sv. Križa, kjer so izvedeli, da sta brata mlade Juste orožnikom dobro znana, ker sta imela z njima zaradi nekih prestopkov že opravka. Vse je kazalo po tej novici, da sta Justina brata vlomilca. Z avtom so dirjali naprej strmo navkreber do Poljšnika, ki je prijazna vas, vendar skoro za hrbtom sveta daleč v hribih nad Litijo.

Al bo gđc. Justa še doma ali ne, nihče ni vedel. Lahko da je med tem že odpotovala v Ljubljano ali kam drugam. V Poljšniku je gosp. Aleksander s stražnikoma obvestil orožnike in jim povedal, koga pravzaprav iščejo. Orožniki so povedali, da poznajo Justina brata, občinski tajnik je pa povedal še važno novico, da se je res pojavila v vasi neka lepo oblečena gospodična, ki stanuje kako uro daleč od Poljšnika.

Usodno ime.

Dva orožnika brez pušk sta spremljala g. Aleksandra in ljubljanskega stražnika do neke hiše v Poljšniku. V tej hiši stanuje Justin stric. Sem se je Justa zatekla in hotela naslednji dan odpotovati domov. Orožniki so jo povabili na orožniško postajo in jo začeli zasliševati. Dekle se je sprva držalo, vendar se je orožnikom posrečilo, da je naposled v ljubosumnosti vse povedala. Seveda kar tako to ni šlo. Vendar je padla med pogovorom z dekletom usodna beseda. To je bilo ime njenega fanta, ki ji

Miklavž pri Mussoliniju. Karikatura angleškega dnevnika «Evening Standard». Miklavž je pri-

nesel Duceju ujetega abesinskega cesarja, Laval in Hoare sta pa na

saneh pripeljala zvezana Društvo narodov in petrolej.

je daroval uro in obleko: Pepe Škerl, ...

Kaj je Škerl priznal.

Tako je padel sum na Pepeta Škerla. Ko se je detektivska ekspedicija vrnila v Ljubljano, so ga aretirali. Sprva je vse tajil. Izjavil je, da je uro res podaril svojemu dekletu, ki pa ni Justa, temveč drugo dekle, s katero ima ravno danes sestanek. Naposled je le priznal. Toda odnesel da je samo 40.000 Din.

Policija je uvedla še podrobno preiskavo in našla tudi del vsote, ki je izginila iz blagajne «Dese». Zanimiva pa je trditev, da je Pepe Škerl našel v blagajni samo 40.000 Din in ne 65.000, kolikor bi jih v blagajni moralo biti. Brez dvoma bo pojasnjeno tudi, koliko denarja je bilo v resnici v blagajni in kako je prišel Pepe Škerl do blagajniških ključev, s katerimi je blagajno odprl in odnesel velik plen.

Davica in petošolke

Ljubljana, 20. dec.

V presojanju in vrednotenju dogodkov in pojavov imajo razni ljudje različna mnenja. To je čisto naravno, v redu in prav. Rekord pa dosega tale dogodek, ki so mi ga zaupala usta neke ogorčene študentke.

«Le pomislite, kaj takega! Škandal za stoletje! In sploh —»

«Kaj pa je vendar bilo?»

«Saj me je sram povedati.»

«Ali se je v ljubezni kaj spekdralo?»

Kakopak! Kaj neki Tino briga ljubezen! Mar ji je takih neumnosti. Sicer res hodi v peto, toda petošolska ljubezen je bila v navadi samo takrat v starih časih... Zdaj ima mladina druge brige. In je med brigami tudi Davica

«Davica?»

«Da. Pri nas se je pojavila v več razredih. In pomislite: Ko je pokukala davica v prvo, so razred koj zaprli in razkužili! Povsod tako, v vsakem razredu. Sami pri nas v peti smo izjema. Davica je prišla, zgrabila najprej eno, potem dve dekleti. Razrednik je javil, kako in kaj, in me smo se že veselile, da bo nekaj prostih dni.»

«Pa —?»

«Nič, čisto nič. Nihče se ne zmeni za nas. V šolo hodimo, razred ni razkužen in sam naš razrednik se jezi — Ta je pa lepa! Davica prvošolke je torej več vredna kot davica petošolke! —

Eriki žare lica.

Spričo takega ognja nisem mogel drugače, kakor sestri in napisati, sicer utegne užaljena Erika še davico nahujskati name.

—a—

Profesor: Že spei ne veste odgovora na moje vprašanje. Povejte mi vsaj, ali je sploh kaj na svetu, kar vi veste?

Dijak: Ne vem.

Po amnestiji zopet v ječo

Automobilski izleti in veseljačen.

Celje, 19. dec.

Ko je 16. t. m. popoldan prišla trgovska pomočnica Julijana Guček na Slomškovem trgu v svoje stanovanje, je na svoje veliko začudenje opazila, da je v sobi vse razmetano. V njeni odsotnosti so jo obiskali tuji gostje. Ko je sobo natančneje pogledala in se spomnila na najvažnejše — na denar, je opazila, da ji manjka iz miznice 10.200 Din.

Kratko veselje po amnestiji.

O tej nepričakovani in za njo veliki tatvini je obvestila policijo. Policija je imela srečo in imela kmalu drzne tatove v rokah. Bili so to 22letni Franc C. iz Drobnege dola, krojaški pomočnik brez posla, ki je bil pred dnevi na podlagi amnestije izpuščen iz celjskega zapor, njegov 25letni brat Karol, kateri pa je bil že pred meseci izpuščen iz zaporov; oba sta namreč bila že lansko leto obsojena radi tatvin, katere sta izvršila v Trbovljah, Celju in drugod, ter 28 let star Stanko V., italijanski državljani.

Veselo potovanje z avtomobilom.

Po izvršeni tatvini so se ti trije tički odpeljali z najetim avtotaksijem iz Celja v št. Jurij ob j. ž., tam so si najeli zopet drugi avtotaksij ter se odpeljali v Poljčane in dalje v Hoče, kjer so iskali neko žensko. Od tam so odbrzeli v Maribor, kjer so v pitju in petju prekrojali celo noč. Celjski policijski agenti so se peljali istotako za njimi v Maribor in s tamkajšnjimi policisti zasledovali vlomilce. Medtem pa so tatovi izginili iz Maribora.

Spoznan v Celju

V sredo so v Celju nenadoma spoznali in aretirali Karla C., ki prvotno ni hotel o tatvini nič vedeti, enako je zanikal, da bi kakorkoli potoval s svojim bratom. V nadaljnjem neprestanem zasledovanjem je policija ugotovila, da se nahajata druga dva udeleženci na domu v Drobnem dolu ter ju je še isti dan zvečer aretirala. Denarja sta imela pri sebi le okoli 250 Din. Oba sta tatvino priznala, nihče pa noče izdati, kje je ostali denar.

Smrečice prodajajo

Celje, 20. decembra.

Velik prostor je to, Dečkov trg, največji v Celju. Letos so prodajo božičnih drevesc predstavili s prostora okoli opatijske cerkve in rekli ter kratkoma odločili, da se bo ta tradicionalna kupčija ali morda sejem vršil tu na tem velikem, prostranem in praznem Dečkovem trgu. Tu se običajno

vršijo tudi vsi večji in pomembnejši shodi, saj stoji tu na eni strani poslopje sreskega poglavarstva, na drugi vojašnica z Narodnim domom.

Ko sem davi koračil tam skozi, je bila še gosta megla, katera mi je skoro zakrivala pogled naokoli. Po spolzkem trotoarju so že te kale pridne mlekarice, in baš sem hotel zaviti na sredino trga, kjer so postavljali in polagali smre-

čice, ko se je neko dekle s kanglo mleka v rokah pred mojimi nogami zakotalilo po zmrzlem in gladkem pločniku. Ob tem dogodku je mnogo ljudi na mah obstalo, ko pa se je dekle z neprimerno spretnostjo postavilo zopet na noge, so tudi radovedneži šli svojo pot. Da je bilo dekle siromašno, da se je pri tej nesreči razlilo tudi mleko, ki ima zanj že itak slabo ceno, za to se seveda nihče ni zmenil.

«Dobro jutro», sem nagovoril kmete, mogoče so bil tudi hlapci ali pa nekateri kmetijski fantje, ki so pripeljali tisto mlado drevje na trg. «Katero pa boste?» me je vprašal oni, ki je bil najbližji. Nisem imel namena kupiti, ampak le malce poizvedovati, odkod pravzaprav te smreke pripeljejo. Izvedel sem, da so smrečice in smreke pripeljali iz Nove cerkve v Rožni dolini, okoli Zabukovja in Frankolovega. Tam so torej primorani, da iz svojih že tako praznih gozdov pod težo krize sekajo to mlado in nedolžno drevje in ga za praznike vozijo meščanom.

«Težko mi je,» mi je razlagal postaren kmet, «ko moram sekati tako mlade smrekce, za katere bi lahko šele moj sin mogoče kaj poplačal dolgove, ki jih imamo, a še težje mi je, da bi morala moja družina letošnjo zimo stradati.» Take in slične stvari o teh lepo zelenih smrekah mi je pripovedoval še drugi in tretji in vsi.

«Veste kaj?» sem se ob slovesu vmešal v njih gorje, «držite cene temu svojemu blagu, ne dajajte smrečic pod ceno, saj veste, da za božične praznike mestne družine nekaj vendarle žrtvujejo!» Kako so se kmetje tega navodila držali, ne vem. At.

— Oče, kaj je prav za prav «deficit»?

— To je to, če imaš manj kakor imaš, če nimaš nič.

Jika kaže abesinskega cesarja s svojim sinom vojvodom Harrarskim in z nekim zdravnikom iz

Amerike, ki je v cesarjevi službi. Vsi trije gredo s spremstvom po-

magat ranjencem, ki so bili žrtve italijanskih letalskih bomb v Dés-sijl.

Dogodki doma in po svetu

Silna burja v Liki.

V Liki je letos začela zima nekoliko prezgodaj, zlasti železniški promet ovirala silna burja. Vlaki imajo zaradi tega precejšnje zamude, posebno sušaški in splitski vlak prihajata v Zagreb z večurno zamudo. Na najbolj odprtih mestih okoli Zrmanje so postavili lesene zaklone in s tem zaščitili vlake. Sneg še ni tako visok, da bi oviral železniški promet. Ta postane nevaren šele tedaj, ko ga burja spiha v visoke zamete, ki ustavljajo vlake. Pač pa je burja zadnje dni potrgala vse telefonske in telegrafne zveze in podrla drogeve.

Iz zagrebškega dna.

Zadnje dni dobiva Zagreb nove goste. Potepuhi, klateži, izgnanci, berači in tatovi silijo v mesto. Zaradi tega je zagrebška policija s podvojen vnuo na delu in prireja dan za dnevno racije. V neki krčmi v Branimirovi ulici je odkrila pravcato leglo nemorale. Našla je družbo pocestnic in tatov, ki so vsi že stari znanci zagrebške policije. Rekord je odnesla neka Tereza Kovačević, pijanka in potepuhinja, ki je to pot romala že 561č v zapore. Čeprav je bila izgnana, se je zopet vrnila v Zagreb. Prijeli so tudi njeno tovarišico Antonijo Gomerčič, ki je pred dnevi bila izgnana iz Zagreba. Imela je v žepu polovično karto za povratek v domovinsko občino, toda namesto na vlak je sedla v neko gostilno pri kolodvoru, kjer jo je zasledila policijska patrulja. Prijeli so tudi neko Slavico Horvat, za katero je prišel prosit na policijo

njen dečko, toda brez uspeha. Pridržali so jo, ker mora položiti račune za svoje tatvine. Četrta, ki je bila v tej družbi, je Frida Hribovšek iz Trbovelj, ki je okradla nekega delavca pred dnevi v gostilni. Isto noč je policija odkrila na Trnjanski cesti v hiši neke Ane Krpan, ki je poklicna zvodnica, šest deklet, ki so se preživljale s tajno prostitucijo. Krpanovi, ki jim je dajala na razpolago svoje sobice, so dajale provizijo. Najhuje je pa to, da so v bolnišnici ugotovili, da so vsa ta dekleta okužena.

Krsti usmrčenih razbojnikov.

Na dvorišču neke hiše na Tratinski cesti v Zagrebu so našli človeške kosti, kar je seveda vzbudilo pozornost vsega Zagreba. O najdbi so se širile najbolj fantastične govorice. Sedaj so ugotovili, da gre za kosti razbojnikov, obsojenih na smrt, ki so bili na tem mestu justificirani in pokopani. Tedaj je bila Tratinska cesta seveda še periferija Zagreba.

Zlata granata.

V Hagenau na Elzaškem je, kakor poročajo iz Strasburga, neki posestnik pri popravilih v svoji hiši našel od prejšnjega lastnika hiše skrito granato, v kateri so se nahajali zlatniki v znesku 200 tisoč frankov.

Zaupnik Franca Jožić.

Tre dni je umrl na Dunaju v visoki starosti 68 let upokojeni dvorni svetnik finančnega ministrstva Ignacij Lasus, znan iz časov, ko je v bivši monarhiji bila provedena

regulacija valute z goldinarjev na krone. To regulacijo je zasnoval in vodil Lasus. Cesar Franc Jožef ga je zelo cenil in ga večkrat odlikoval. Lasus je bil pa materi slovenskega pokolenja.

Smrt filmske zvezunice.

Iz Hollywooda poročajo: Slavno filmsko igralko Thelmo Todd so našli mrtvo v njenem avtomobilu. Po izjavi detektiva, ki je vodil preiskavo na licu mesta, je imela kri na ustih in nosu. Vzrok smrti še ni znan.

Tako se je glasila prva vest. Po najnovejših vesteh pa je smrt Thelme Todd že pojasnjena. Zdravniška preiskava je dognala, da igralka ni postala žrtev gangsterjev, kakor je prvotno domnevala policija, marveč je umrla na zastrupljenju s plinom. Zapeljala je bila svoj avto v garažo in je tam, najbrž da bi se ogrela, pustila teči motor delj časa pri zaprtih vratih. Od plinov izpuha se je onesvestila in nekaj ur pozneje umrla, ker ji nihče ni priskočil na pomoč.

Ugrabljen igralec.

Iz Newyorka poročajo: Mladega ameriškega igralca in pisatelja I. Milane-a so v Philadelphiji odvedli banditi. Njegovim sročcem so gangsterji v dokazilo poslali Milenejevo uro. Zahtevali so 50.000 dolarjev odkupnine. Stari oče ugrabljenega, bogat mož, je izjavil, da je pripravljen plačati odkupnino.

Pojedina pri črnem cesarju.

Iz Addis Abebe poročajo: V cesarski palači v Dessié, ki so jo nedavno bile deloma porušile bombe italijanskih letalcev, a so jo med tem že popravili. Je te dni abesinski cesar povabil inozemske čas-

nikarje, zdravnike Rdečega križa in belgijske vojaške odposlance na pojedino, kakor je Dessié doslej še ni videlo. Vsa jedila so bila pripravljena od evropskih kuharjev in šampanjec je bil ohlajen na ledu. Kar je to pojedino razlikovalo od drugih poedin, je bilo to, da so bili strežaji oboroženi z revolverji in bodali.

Velikanske ameriške ladje.

Kakor poročajo iz Washingtona, nameravajo Zedinjene države zgraditi dva ogromna potniška parnika po sto tisoč ton. Stroški za vsakega bi znašali okoli 50 milijonov dolarjev. Nova parnika bi imela hitrost 35 vozlov na uro in bi prevozila ocean v pičlih štirih dneh. Cena za navadno vožnjo bi bila samo 65 dolarjev. Ta dva velika bosta lahko sprejela po 10.000 pasazirjev.

24. decembra nov roman!

«Kupila sem sredstvo, da odva-
dim moža pijančevanja. Dala sem
mu ga v kavo.»

«No in je pomagalo?»

«Hm, zdaj ne pije več kave.»

Kitajska nor

(Dalje.)

Johnny je bil zelo zgovoren, srce mu je kar prekipevalo. Odkar je prišel v Kitaj, še ni bil videl takšne deklce. In pripovedoval ji je o svojih doživljajih v skrivnostni deželi sredine. Samo zadnjo dogodivščino, ki se je končala s tem, da je podedoval Li-Tsuijevo premoženje, je zamolčal. Prav nič ni govoril o tem, čeprav je mnogo mislil na to. Johnny je šel v svojih sanjah, ki so se vse sukale okoli deklice, precej daleč. Odločil se je, da bo potoval domov — po poroki seveda — preko Sueškega prekopa. Ni hotel, da bi kaj zvedela o zapuščini Li-Tsuija. Če ga bo poročila — če —, potem naj bi to ne bilo radi bogastva.

Rekla je: «Večerja je bila lepa, zdaj pa moram ...»

«Zdaj pa moram iti na sprehod», ji je vpadel Johnny v besedo. Po večerji hodijo vsi na sprehod. Del k reki. Ogledat si vodne lilije ...»

«Rada bi, toda — danes nimam pristo.»

Večina gostov je odšla v plesno dvorano. Bila sta skorajda sama. Bila je taka tišina, da sta slišala

nenavadni šum s ceste. Cingljanje zvončkov, ropot voza, hripave krike sprevednikov, otožne glasove piščalke, nosljajoče prepevanje prodajalke rož. Udarci zvona v templju so bili dolgi, počasni. Odmev je brnel preko mesta, potem so se oglasili vsi drugi zvonovi.

«Ali je daleč do reke?» je povpraševala deklica.

Ko jo je začel Johnny povpraševati — ali rada dela za Miss Metuzalem, kako dolgo je v službi, in kakaj je sprejela to službo, odkod je doma — je bila deklica prisiljena, odvrčati pogovor na manj vroča tla, toda tudi Johnny ji je nenadoma pričel pripovedovati vse o svojem zadnjem potovanju. O drevesih, katerih skorjo so ljudje lupili, o travi, ki so jo pulili, o hišah, ki so jih kos za kosom podirali in les zamenjavali za hrano. Pripovedoval ji je, kako so kmetje s prezirom zrlji smrti v oči in se jali žito, pri tem pa umirali od lakote.

Tesno prižeta drug k drugemu sta prispela do konca ozke ulice, ki se je stekala v široko cesto. Tam se je nabrala pestra množica:

berači, pisarji, krošnjari, lastniki čajnic, posamezni mandarinji. Vsi so poslušali nosljajoče dolgovozno napovedovanje velikega Kitajca, ki je stal na majhnem, z blagom obitem podstavku. Oster vonj grenkih oranžnih lupin je visel v zraku, razločno se je čulo škrtanje in pokanje melonovih pečk, ki so jih nekateri grizli; prodajalci ob cesti so hvalili svoje blago, prodajalci sladkarij pa so s pahljicami odganjali nadležne muhe z oslajenih kokosovih orehov.

«Letos je hudo leto», je nadaljeval Johnny svoje pripovedovanje. «Ljudje morajo jesti svoje hčere.»

«Kaj?» je ostrmela.

«Ah, temu Kitajci tako pravijo», je naglo odvrnil Johnny. V njegovi glavi je postalo zdaj, ko je večerjal, mnogo jasnejše. Besede mu niso več kar vrele iz ust, misli se mu niso mešale, toda njegova glava je bila vseeno nekje v oblakih, kajti alkoholu in osmim milijonom se je pridružil še omamljajoči vpliv te deklice ob njegovi rami. «Zdaj vam bom», je nadaljeval, «pripovedoval o svojih doživljajih v pokrajini Šem-si ...»

«Ničesar nočem slišati o Šem-siu. Hočem vedeti ...»

«Šem-si vam ni všeč? Krasna pokrajina. Mnogo zanimivosti. Grobnica prvega cesarja ...»

«Mr. Rausom, prosim, kaj pomeni to: jedli so svoje hčere?»

Rausom je pogledal stran. Zgledal je podstavek, na katerem je stal sedaj čarovnik in razkazoval svojo umetnost.

«Ne smete biti tako radovedni, sploh pa ste premlati, da bi lahko kaj takega slišali.»

Deklica je prišla Johnnyja za roko. Zasukala ga je, tako da ji je moral pogledati v obraz. «Prosim, povejte mi!»

Johnny je mežikal, jecljal, potem pa je le prišel z resnico na dan.

«Deklice jesti pomeni prodati jih — trgovcu. Ta jih potem prodaja po mestih. Tako, zdaj pa veste.»

«Matere prodajajo svoje hčere?» je vprašala.

Johnny je skomignil z rameni. «Ne preostane jim nič drugega», je dejal. «Prodati ali pa gledati, kako umirajo od lakote. Saj sem sam videl in ...»

«Vi ste to dopustili?»

«Vse je zapisano v mojih poročilih Esterleyevi družbi», ji je pojasnil Johnny. «Pregovorite vašo

V vlaku razodeto strto življenje

Kamnik, 20. decembra.

Mimogrede sem se v vlaku seznanil z mladeničem, emigrantom iz Tolmina, ki mu je svetovna vojna vzela dom, starše in lepo, brezskrbno mladost. Z izrazom na obrazu, ki je odkrival vso njegovo notranjost, mi je pripovedoval svojo življenjsko povest.

Oče poročen z drugo ženo.

Že v otroških letih v začetku vojne je izgubil očeta, ki se ni vrnil nikdar več. Kmalu nato je mu je umrla še mati. Dvajset let kasneje, ko je ubogi mladenič doživel že vse bridkosti vojne vihre in okusil vsa mogoča preganjanja povojnih let, je zvedel, da mu oče še živi poročen z drugo ženo. Toda on ga ni poprosil niti majhne pomoči, ker je vedel, da je ne bi dobil od očeta, ki je brezvestno prepustil svojo ženo in otroke najbolj nemili usodi brezdomcev.

Zalosten konec dveh bratov.

Ostali so sami trije bratje, ki so jih dobri ljudje vzeli v oskrbo. Toda ko so dorasli, so tudi oni morali v svet. Najstarejši se je po dolgih letih javil iz Libije, kjer je služil kot prostak v italijanski tujski legiji. Drugi je umrl zapuščen od vseh, v rodnem kraju, kamor se je vrnil sestradan in obnemogel v želji, da bi umrl v domači zemlji.

Kratka sreča.

On, najmlajši, je že pred leti prišel v Jugoslavijo, kjer je dobil zaposlitev pri nekem podjetju. Mnogo si je tedaj opomogel, tako da je pošiljal denar svojim dobrotnikom, da jim vsaj deloma povrne njihove dobrote. Pa menda je baš enemu namenjena vsa grenkost in beda življenja. Tudi

on ni dolgo užival sreče. Pri delu se je težko ponesrečil. Moral je v bolnišnico, iz katere je prišel nezmožen za vsako delo. Usoda mu je vzela še zadnji up za življenje. Zaman je trkal na vsa vrata, zaman povpraševal po delu. Kdo bo zaposlil njega, ki je tujec, čeprav govori slovensko in je povrh še pohabljen? Sedaj živi ob mali mesečni rentnini delavskega zavarovanja, ki mu komaj zadošča za skrajni eksistenčni minimum.

Meja, ki ju loči za vedno.

Pred kratkim mu je pisal brat, ki ga je domotožje prignalo nazaj v rojstni kraj, tja pod strmine Krna in ob bregove bistre Soče. Vabi ga k sebi, da mu pomore, kolikor je v njegovi moči. Toda med njima je meja, ki ju bo ločila

Filmska igralka Armida, ki igra glavno vlogo gostilničarjeve hčerke v filmu «Jezdec iz Pampe».

morda za vedno.

Vprašal sem ga, če se misli odzvati bratovemu pozivu. Toda v odgovor zaigra v njegovih očeh posmeh, spomin na muke, ki jih je pretrpel v ječah. Dobro se zaveda, da ga čaka smrt.

Njemu ni svet več doživeti, težnja po čim lepši bodočnosti, temveč živi z resignacijo v snu življenja starca, ki mu je pozna jesen življenja le spomin na težke čase. O vsem tem govori njegov blede obraz, dočim njegove oči nemirno begajo in opazujejo razgrano družbo mladih študentov.

Ljubljanski profesoril proti mačkam

Ljubljana, v decembru.

Burja je potegnila in pričelo je zmrzovati in ptički, ki so nas razveseljevali s svojo živahnostjo in žvrgolenjem, iščejo zavetja pred mrazom in pomoči pred lakoto. Zmrznjena hrana je neužitna in jim prinaša smrt, a zrnja izpod snega in ledu ne morejo izključiti... Smrt jim preti povsod in lakota jih pobira v množicah. Zato imamo v Ljubljani tiho in skromno Društvo za varstvo in rejo ptic pevk, ki mu od ustanovitve predseduje popularni banovinski inšpektor g. dr. Anton Šaplja, ki je obenem predsednik «Soče». Vse hišice v mestnih nasadih, ki so pozimi postavljene za krmljenje ptic, in vse valilnice po tivolskim drevju je postavilo to tiho društvo. Pomagajte mu, saj te dni preti smrt povsod na naše ptičke, ki nam razveseljujejo srce in varujejo lepoto naših vrtov. Društvo bo o božiču, kakor vsako leto, spet priredilo tudi razstavo žlahtnih kanarčkov, saj naši rejci kanarčkov vendar slove po vsej Evropi, ven-

dar bo pa letošnji božič razstava na ženskem oddelku učiteljske šole na Resljevi cesti.

Kako se najrazličnejši stanovi zanimajo za usodo ubogih ptičkov, pa vidimo iz pisma, ki ga je društvo dobilo in ga je podpisala cela vrsta vseučiliških in srednješolskih profesorjev, višjih uradnikov najrazličnejših strok, trgovcev in obrtnikov, a tudi nekaj dobrosrčnih dam. V Tivoliju so namreč opazili, da je ptičkov vedno manj, ker so se razmnožile njih največje sovražnice — mačke. V nekdanjem hotelu Tivoliju so se namreč tako razmnožile, da preté požreti in pregnati vse ptičke iz Tivolija. Če še nadalje pustimo divjati mačke in jim dovolimo ugonabljati ptičke, kmalu ne bomo več mogli poslušati ptičjega petja, niti se veseliti cvetja in plodu po parkih in vrtovih. Zato podpisani prosijo, naj bi se društvo zavzelo za odstranitev mačk iz tivolskega parka, a mi prosimo mestno občino, da to v korist mestnih in privatnih nasadov stori takoj.

Astrološki napoved

za 21. december.

Dan, ki je za vse duševne delavce in študente ugoden. Daje pridnost in vztrajnost pri delu. Spomin deluje dobro in je tudi zelo sprejemljiv. Predpostavljenci so svojim podrejenecem danes naklonjeni; prošnje pri njih imajo izgled na uspeh. Mars rani Mesec s kvadrato. To pomeni, da vam v poklicu utegne kaj spodleteti. Pomeni veliko duševne boli pri tistih, ki so rojeni v juliju in ki jim je vladar Mesec. Pomeni neso-glasja v ljubavnem življenju, razprtije v družinah. Ta oškodovanja pa niso dolgotrajna, ker gre kvadratura kmalu mimo, in potem nastopijo spet ugodni stavi Meseca.

Miss Metuzalem, naj pokliče starrega na odgovor.

Ko je čarovnik končal in je pričel govoriti debelušast Kitajec, je Johnny ujel neke besede:

...vitka kot bambus..., roke kakor lilije..., duhteča ko granatno jabolko...

«Pojdiva vendar!» je zaprosil deklico.

Hotel se je vrniti in iti po drugi poti k reki. Dekličine oči pa so obstale na prizoru na podstavku. Na njem se je prikazala kitajska deklica. Bila je zelo mlada, na glavi je imela pozlačen nakit, bisere, okras neveste. Suknjič je bil zelen in rdeč, hlače pa škrlatnordeče in živo zelene. Deklica ob Johnnyju je pozorno sledila trgovčevim kretnjam, ki je dokazoval razne deklične prednosti. Potem pa je tiho, s stisnjenim glasom rekla: «Oh, to je tisto.»

Trgovce je divje zakričal, da je šlo kar skozi ušesa: «Zelo poceni! Zelo mlada! Čisto nežna! Pokorna, ubogljiva in poceni!»

Med grobimi šalami in smehom so pričeli dražbo. Potem, ko sta se je jela udeleževati neki uradnik in lastnik čajnice, je postala stvar resnejša. Johnny svoje tovarišice ni mogel odvléči odtod.

«Koliko bodo plačali zanj?» je vprašala.

Johnny je postajal bolj in bolj trezen. «Ne mnogo. Ubog otrok, zelo je suha. Nekaj sto mehiških dolarjev.»

«Jaz... jaz bi jo rada kupila.»

Johnny se je pričel razvzemati. Seveda, saj je to pričakoval od nje! Vseeno pa je ohranil hladno kri.

«Kitajskih navad ne moremo odpraviti in kaj pa bi vi počeli z njo?»

«Ne vem. Vseeno je. To je ostudno!»

«Mogoče je bolje ko umreti od lakote?»

Oči so se ji iskrale. «Brezsrčni ste!»

«Dvestopetdeset», je nenadno zakričal Johnny v kantonskem dialektu.

Stotine glav se je pri tej novi ponudbi obrnilo, nekateri so se smejali, nekateri so kazali s prsti.

«Dvestošestdeset», je kričal uradnik.

«Ne popustite», je zašepetala deklica.

Osem milijonov dolarjev! Moč osmih milijonov dolarjev mu je lebdela pred očmi. Osem milijonov in roka, ki se je oprijemala nje-

gove... Položil je svojo roko na njeno in rekel: «Le mirna bodi, draga, bom že naredil.»

Potem je zatulil: «Naznanjam, da nudim v zlatu, ne v mehiškem denarju.»

Z drugimi besedami je pomenilo to, da je svojo ponudbo podvojil. Vpitje je potihnilo, mešetar se je praskal po glavi. Bil je vesel, saj je imel dovolj vzroka za to. Bila je zelo visoka cena za tako sirotno deklico. Druge deklice so potem takem morale doseči mnogo višjo ceno. «Vaša je», je izjavil, medtem ko je vsenaokoli vladal globok molk.

Da bi svoj poraz pred poslušalci nekoliko ublažil, je sedaj uradnik pričel nergati: «Saj nima nobene cene. Samo belec manjvredne inteligence jo je mogel kupiti. Njene noge so prevelike, so kakor noge belih deklet.»

«Ti si žaba in sin krastače, povem ti samo tole: Danes ne boš kupil niti ene deklice!» ga je grozeče zavrnil Johnny.

Namenil se je, da bo to, kar je započel, tudi izpeljal. V kolikor je prihajal alkohol v poštev, je bil Johnny precej trezen, toda omamljen je bil od opojnosti zlata in čara deklice poleg sebe. Potem se

je pričelo čudno mešetarenje, skozi množico pa je šlo čudno šepetanje in mrmranje do najbolj oddaljenih na robu. Tam je stala sodrga vsega okraja in z zanimanjem sledila dogodkom. Belec je izdražil že drugo deklico, potem tretjo. Ko je kupil že četrto deklico, je neki čajničar jezno zavpil: «Kdo je ta belec, da je tako bogat? Mogoče kupuje dekleta za misijonarke, ki ne bodo nikdar plačale. Pazi, Peng-Vun,» je dejal mešetariju, «da ne boš ostal brez deklet in brez denarja.»

Veng-Vun pa je že bil poizvedel in je vedel dovolj, da je lahko bil zadovoljen. «Če hoče posinovljenec pokojnega Li-Tsuija kupiti deklice, kdo sem jaz, da bi se zoperstavljaj?»

«Zakaj vas vsi tako gledajo?» ga je vprašala deklica, ki ni ničesar razumela. «Koliko deklic ste že kupili? Sicer imam kreditno pismo, toda...»

Oster jezik je edino rezilo, ki je tem ostreje, čim več ga rabimo. Irving.

Ni je večje bolečine kakor v nesreči spomin na srečne čase. Dante.

Dnevna kronika

× Apostolski protonotar Tomo Zupan obhaja danes svoj 96. god in rojstni dan v svoji graščini na Okroglem nad Savo onstran postajice Sv. Jošt. Ves narod se s spoštovanjem spominja njegovega praznika in želi, da bi Bog zaslužnega prvomestnika CMD in vzornega rodoljuba ohranil do skrajnih meja človeškega življenja!

× Nacionalna ura. Danes predava g. Milivoje Knežević, direktor in urednik »Književnog Severa« iz Beograda o škofu Ivanu Antunoviću, kot preporoditelju baških Bunjevcev.

× Najlepše božično darilo je abonma v ljubljanskem Narodnem gledališču. Cene so nizke in novi abonementi dobe še 25 predstav v tekoči sezoni.

× Diplomirali so na juridični fakulteti ljubljanske univerze gg. la-
nez Milčinski iz Ljubljane, Karel Kirn iz Preserja in Drago Zalar iz Borovnice. Čestitamo!

× Sveži grobovi. V Tržiču je umrl znani trgovec, posestnik in gostilničar g. Karel Ruech, star 80 let in so ga včeraj pokopali. Danes v soboto bo v Mostah ob 14. pogreb vpo-kojenega železničarja Ivana Regenta.

× Lesena cerkev v Ljubljani. Nova župna cerkev sv. Družine, ki stoji za šolo v Mostah, je že dograjena in jo bodo v nedeljo blagoslovili. Ker ni bilo denarja, je lesena in je veljala samo 60.000 Din. Načrte je napravila dipl. tehnica Albina Grumova, postavil jo je pa mestni tesarski mojster Zakotnik. Leseno cerkev smatrajo samo za začasno in še zbirajo denar za veliko zidano župno cerkev, ki je zanjo napravil načrte vseuč. prof. Ivan Vurnik. Takoj na oni strani Ljubljani zidajo salezijanci na Kodeljevem impozantno novo cerkev po načrtih ing. arh. Hermana Husa. Tudi Barjani bi si radi postavili res potrebno majhno cerkvico v Crni vasi, saj je pokojni Josip Kosler zapustil prav lepo vsoto zanj, vendar so pa pri prodaji njegove hiše v Selenburgovi ulici nastale take zapreke, da je treba res razsodnih ljudi za njih odstranitev. Kakor pa bo ta krasna baročna hiša prodana, bodo pa dobili svojo cerkev tudi Barjani.

× Večer Jadranske Straže, ki spada med najboljše obiskane in najbolj priljubljene ljubljanske prireditve, bo po enoletnem presledku spet 15. februarja na Taboru, kjer naš znani arhitekt Mesar popolnoma preuredil dvorano in stranske prostore. Prireditve je vsako leto v znamenju narodnih noš, da bomo spet občudovali velike skupine češkoslovaških, primorskih, dalmatinskih in drugih noš iz vse Jugoslavije, obenem pa tudi njihove ples.

× Obesil se je v nedeljo pri Sv. Jurju ob Taboru Ribič Martin, ki si je že prej dvakrat poskusil končati na ta način življenje. Star je bil šele 30 let.

× Neumna vest o mariborski Vi-

Tako groteskno riše življenje

Ljubljana, 20. dec.

Zgodaj zjutraj zavlada na ulici razburjenje. Mlad, bled človek beži pred tropom zasledovalcev. Ves nebogljen je in borno oblečen. Pod desno pazduho stiska neko malenkost: zavitek, kos papirja ali bogve kaj, česar ni mogoče razločiti v jutranjem somraku. Za njim leti pet, šest ljudi, ki kriče drug preko drugega.

»Kaj se je zgodilo?« vprašam ženo, ki hiti k zorni maši.

»Bog ve. Nemara je kaj ukradel ali koga ubil. Jaz ne morem nič drugega kakor moliti. Zbogom.«

In že stopica dalje. Upognjena je k tlom in samo po imenu še na tem svetu.

V trenutku, ko se ozrem, se vrže begunec na tramvajske tračnice in obleži kakor mrlič. Voz drvi nasproti in komaj v zadnjem trenutku se sprevodniku posreči zavreti.

»Držite ga!« vpije vodja zasledovalcev in mahoma je tu gruča ljudi, ki se stalno večja. Nihče ne ve, za kaj gre, vendar so ljudje morda vprav radi tega toliko bolj nestrpni.

»Kaj pa je naredil?«

»Kure je kradel!«

Tu smeh, tam ogorčenje, preganjani pa niti ne more vstati. Nekdo mu pomaga. Iz sočutja ali pa tudi samo iz radovednosti. Zdaj vidim: Bledi človek stiska

pod pazduho lepo grahasto ko-koš.

»Zakaj si kradel?«

Možak samo odkima. Pa to ni možak, ampak nesrečen otrok. Od mraza in strahu ves trepeče in ni mogoče razumeti njegovih besedi.

Šele počasi se položaj razjasni. Človek je že cela leta brez posla. Ženo ima, otroke, samo dela ni in kruha ni. In ga je zdaj zadela še ta nesreča, da je žena vnovič pričakovala materinstva. Nemara se je med tem že zgodilo. Takim ženskam je treba kuretin. Kje naj bi dobil? Prosi ga je sram. Vzel je, pa ni hotel krasti. Z delom rad odsluži, kar je vzel.

Jeza se je nenadoma spremeni-
nila v sočutje. Kmet, ki ga je prej preganjal, si je z rokavom otrl solze.

»Ali že imaš botra?«

Bledi brezposelnik je odkimal. »No, če ne dobiš boljšega, pojdem jaz.«

In ga je prijel za roko. Mesto stražnika in paragrafov sta se našla dva človeka, ki se morda nista še nikoli videla, a sta se zdaj nenadoma spoznala in pobratila, morda za vse življenje.

Ljudje so se razhajali. Niso mogli razumeti ne tega ne onega. Nekateri so celo godrnjali radi potuše. Težko je namreč razumeti vso groteskno pestrost, s katero riše svoje slike resnično življenje.

—a—

Zagonetna smrt starega prevžitkarja

Ptuj, 20. dec.

V torek je umrl v Hlaponcih, občina Dornava, 62 leti stari prevžitkar Toplak Franc. Ker je s pokojnim njegov prevžitkodajalec in svak Čeh Franc zelo grdo ravnal, je njegova nenadna smrt med vaščani vzbudila sum, da stvar ni povsem v redu.

Pred leti se je namreč Čeh priženil na posestvo sestre Toplaka Franca. Prevzel pa je tudi obveznosti za prevžitek svaku in svakinji. Moral je izplačati v gotovini vsakemu 7000 Din. Prevžitkarja sta mu bila trn v peti in je z njima zelo surovo ravnal ter je bil radi tega že 10krat kaznovan. Svakinjo je pred leti smrt rešila tega trpljenja, v na-

poto mu je bil le še svak Franc, katerega je pred tremi leti tako pretepel, da mu je pri tem zlomil tudi roko in je bil tedaj obsojen na 4 mesece zapora. Pred kakimi 14 dnevi ga je zopet pretepel. Zato je bil ponovno ovaden sodišču.

Pred dnevi je pokojnik zopet tožil svojemu varuhu, ki mu je bil radi duševne omejenosti dodeljen, da ga zelo boli v trebuhu, kamor ga je sunil svak. Zaradi suma, da je zverinski svak povzročil smrt starega prevžitkarja, je bil aretiran Čeh in izročen v zapore ptujskega sodišča. Obtoženec dejanje zanika. Da dožene vzrok prevžitkarjeve nena-
dne smrti, bodo pokojnikovo truplo obducirali.

povedovati, da to edino našo vinarsko šolo izpremene v bolnišnico. Na vesti ni prav nič resnice, saj bi vendar banovina šolsko posestvo rada še povečala z nakupom novih parcel.

× Velik požar v Selški dolini. V dolinici Luše, ki vodi iz Selške doline pri Praprotnem proti Javorjem, je na Spodnji Luši pogorela žaga in pokrito skladišče lesa najemnika Lenarta Cemažarja od Sv. Lenarta,

da ima okrog 40.000 Din škode, ker ni zavarovan, veliko škodo ima pa tudi lastnica žage.

× Dihurji v Ljubljani. V Step-
niji vasi je neki gostilničar ujel tri dihurje, ki so hodili z Golovca morit kokoši.

× Rekruti ljubljanskega vojnega okrožja, ki so bili pozvani v kader za 27. decembra t. l., se obveščajo, da je vpoklicni termin spremenjen na 29. decembra 1935, katerega dne

Dnevna pratika

Sobota, 21. decembra. Katoličani: Tomaž. Pravoslavni: 8. decembra: Prep. Patap.

Dežurne lekarne v Ljubljani.

Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartus, Moste, Zaloška cesta 18.

Kino

Kino Matica: »Bosambo«.
Kino Union: »Golgota«.
Kino Ideal: »Ljubim žene«.
Kino »Sloga«: »Riviera-Express«.
Kino Sokol Šiška: »Lažne ustne«.

Gledališče

Drama.

Začetek ob 20. uri.

21. decembra, sobota: Frak ali Od krojačka do ministra. Red C.

22. nedeljo: ob 15. uri: Direktor Campa. Izven. Globoko znižane cene od 20. Din navzdol. — Ob 20. uri: Otroci. Izven. Globoko znižane cene od 20. Din navzdol.

Opera.

21. decembra, sobota: Salome. Premijera. Izven.

22. dec. nedelja: ob 15. uri: Od bajke do bajke. Mladinski balet. Izven. Globoko znižane cene od 20. Din navzdol. — Ob 20. uri: Trubadur. Gostuje dr. Adrian. Izven. Znižane cene.

Poročilo za smučarje

Bled-Jezero, 20. dec. ob 8. uri: —3 Celzija, mirno, pooblačilo se je. 40 cm pršiča.

Kranjska gora, Rateče-Planica, 20. decembra: —7 C, barometer se dviga, oblačno, mirno, na 90 cm podlagi 80 cm pršiča. Smuka dobra. Vršič, Krnica, Tamar: 2 m pršiča. Mojstrana 19. dec.: —2 C, jasno, mirno, solnčno, na 20 cm podlagi 70 cm novega snega. Smuka dobra. Izgledi za nedeljo dobri.

Erjavčeva koča na Vršiču: —6 C, veter severovzhodni, snega 1.90. Smuka izborna.

Krvavec: —4 C, sneži, veter zapadni, zapadlo 40 cm suhega snega na staro podlago. Smuka prav dobra.

Velika Planina: —3 C, severni snega 120 cm in to 20 cm pršiča. Smuka prav dobra.

Zaplana nad Vrhniko: 19. dec.: temp. —4 C, vzhodni veter, na 35 cm podlagi 10 cm pršiča. Smuka dobra.

Pohorje, 9. dec.: Klopni vrh —2 C, na 75 cm podlagi 15 cm pršiča. Smuka prav dobra. Senjorjev dom —5 C, na 80 cm podlagi 20 cm pršiča. Smuka idealna. Rimski vrelc —4 C, jasno, mirno, na 18 cm podlagi 12 cm pršiča. Smuka prav dobra.

korist božične revne šolske dece na Viču vprizori sokolski gledališki oder na Viču v nedeljo ob 20. opereto »Svojeglavček«. Pridite!

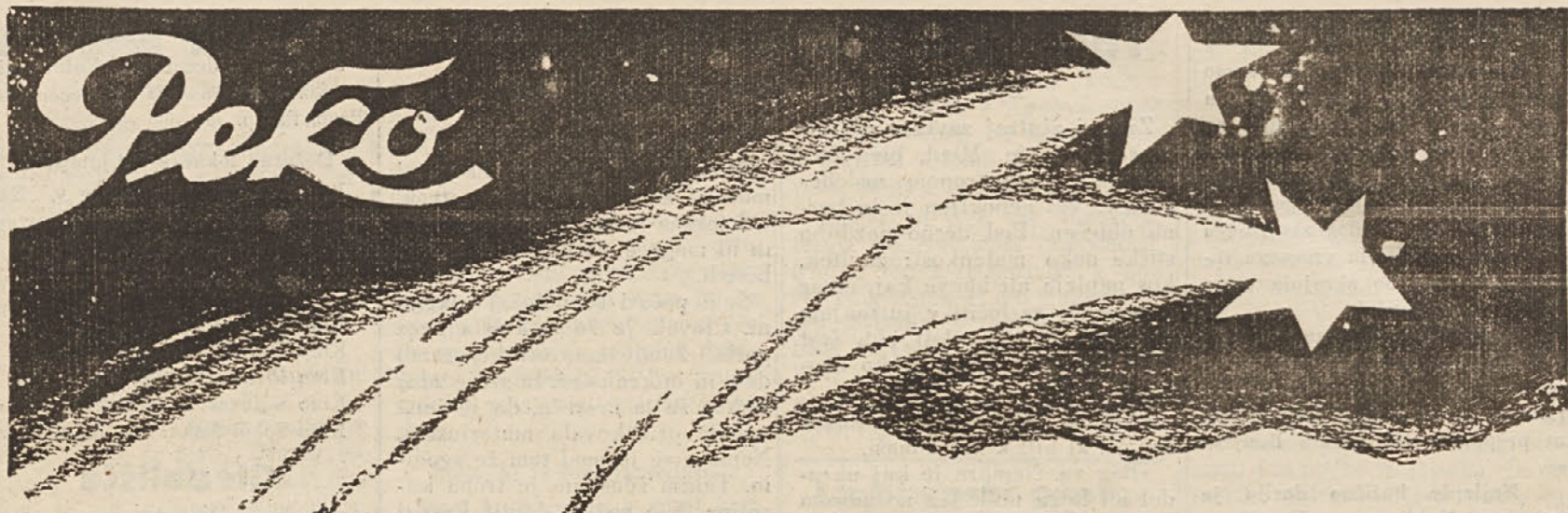
naj se zanesljivo javijo pri komandi ljubljanskega vojnega okrožja točno o' 8. uri zjutraj. Vse sprejete pozive j predlože občinam v po-pravo termina.

ZA BOŽIČNA DARILA

se priporoča trgovina z urami, z' nino in srebrnino

Ivan Pakiž,

Ljubljana, Pred Škofijo 15.

Poceni, okusno in
95° — dobro

75° — **125°**
trpežno za fante

85°

150°

20° — **38°**

Gospodom za slabo vreme.

Vsakomur za oddih.

Za dež in brozgo.

Vaše zadovoljstvo: praktično, najcenejše in dolgotrajno darilo!

Koliko nam dolguje tujna?

Iz zadnjega poročila Narodne banke za 3. četrtletje letošnjega leta je razvidno, da so znašale naše terjatve v tujini koncem septembra 466 milijonov dinarjev. V istem času pa smo bili mi dolžni tujini 259 milijonov, tako da je takrat znašalo naše dobroimetje 207 milijonov dinarjev. V prvem hipu je človek vesel, ko bere poročilo o tem našem dobroimetju, čim pa ugotovi, da so te klirinške terjatve, ki se tako neznansko počasi realizirajo, veliko breme v našem gospodarskem življenju, spozna, da je to naše dobroimetje za delj časa zamrznjeno in odtegnjeno našemu gospodarskemu obratu. To vedo povedati zlasti naši izvozniki, ki so v teh težkih časih vložili v trgovinske posle s tujino ves svoj obratni kapital. Te naše terjatve

so torej dejansko dobroimetje, toda lepo bi bilo, če bi že bile v rokah lastnikov, da bi se gospodarsko življenje poživilo.

Pred ameriškim sodiščem stoji mož z lepo rdeče žarečim nosom, obtožen radi prepovedane prodaje alkohola.

Branilec: »Oglejte si, gospodje sodniki, ta nos. Ali morete verjeti, da mož s takšnim nosom alkohol prodaja, namesto da bi ga sam pil?«

Oglašuj v »Glas naroda«

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

Telefon 20-59

suhe drva,
premoglin
karboparkete
dobite pri

L. Pogačnik
Bohoričeva ulica št. 5

SPREJMEM
ZAKONSKI PAR
brez otrok v prosto stanovanje za kar bi opravljal hišniška dela. Ponudbe na upravo lista po »Zanesljive«.

VINO
ZA PRAZNIKE
Hvar belo . 8.-
Viško črno . 9.-
Cviček . . . 10.-
Silvanec . . 10.-
buteljčna vina,
rum, likerje toča
Vinska klet
Mencinger, 1
Sv. Petra c. 43,
na dvorišču.

PRIMERNA BOŽIČNA

DARILA

ROBERT GOLI

SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 3

Čitajte!
Priporočajte!
Širite!

„GLAS NARODA“!

DIJAKU
NIZJESOLCU
rudim ceneno stanovanje in event. pomoč pri učenju. Cena po dogovoru. Rožna ul. 7/L. — levč.

Bila je volja Vsemogočnega, da je odpoklical k sebi našega dobrega očeta, starega očeta in pradedu

Karola Ruecha

trgovca, posestnika in gostilničarja v Trzinu,

v sredo ob 7. zvečer, v 80. letu starosti. Pogreb se bo vršil v petek 20. t. m. ob 4. popoldne v Trzinu.

Trzin — Ljubljana, 19. decembra 1935.

Žalujejo rodine:

DOBRIN, MEDICA, LEWICKI, VARL in BABIČ.

Potrebuemo za naš list

takoj še nekaj vestnih, zanesljivih, urnih in spretnih
KOLPORTERJEV
Zglasite se v upravi našega lista. Nebotičnik.

Poslužite se
naše kemične
čistilnice, pralnice
in svetlokalnice za
obleke, perilo in
ovratnike.

Se priporoča
SAVS STANE,
Ljubljana,
Tyrševa c. 36
Cerkvena ul. 1
(Trnovo)

